

Oslo 15. desember, 2022

Det vises til Finansdepartementets høring om grunnrenteskatt på havbruk.

VPFF mener den foreslåtte «lakseskatten» vil ha negative konsekvenser på næringslivets mulighet til å hente inn risikokapital.

VPFF er opptatt av at det norske verdipapirmarkedet fungerer godt. Dette er en forutsetning for at norske og internasjonale investorer tilfører næringslivet risikokapital, slik at bedrifter kan vokse og omstille seg. Denne kjeden fra kapitalmarkedet til næringslivet skaper sunne og konkurransedyktige bedrifter som er grunnlaget for den aggregerte verdiskapningen som kan beskattes og omfordes i vårt land.

Det norske kapitalmarkedet er svært velfungerende i internasjonal målestokk. Statistikk viser at vi reiser tre-til fire ganger så mye risikokapital til næringslivet i Norge i forhold til Europa, inkludert UK. For å opprettholde denne gunstige situasjonen, og gjerne videreutvikle den, er det avgjørende og nødvendig å ha stabile rammer rundt foretakene og børsen, og å følge etablerte prosesser ved større endringer.

Det er med stor bekymring vi registrerer effekten «lakseskatten» har på internasjonale investorers tillit til det norske kapitalmarkedet. Oslo Børs har sammen med verdipapirforetakene brukt flere tiår på å etablere tilliten til det norske kapitalmarkedet hos de store internasjonale finansforvalterne. Kombinert med stabile og fornuftige rammevilkår for norsk næringsliv over flere år, og et solid Finanstilsyn som sikrer at spillereglene blir fulgt, har disse investorene i økende grad tatt del i finansieringen av norsk næringsliv. Vi ser det tydelig i våre tall over aksjeemisjonene verdipapirforetakene gjør for noterte selskaper, at vi i Norge har klart å hente inn betydelige milliardbeløp for å finansiere vårt hjemlige næringsliv med internasjonal kapital. Dette gjelder spesielt de store norske bedriftene og de store emisjonene. Det er grunn til å minne om at 40% av verdiene på Oslo Børs er eid av internasjonale investorer, og tallene viser at i enkelte store aksjeemisjoner har opp mot 80% av totalbeløpet kommet fra utenlandske investorer.

Det er uvisst hvordan dette tillitsbruddet og den endrede oppfatningen av Oslo Børs i negativ retning vil virke inn på den fremtidige internasjonale investeringsviljen i Norge. Å gjennomføre en så drastisk endring i skattebyrden for en sektor for å saldere et statsbudsjett, er unorsk. Slike endringer er tidligere søkt gjennom bred politisk enighet, slik at ikke næringslivet og eiere utsettes for uventede endringer avhengig av hvilke partier som er i regjering. Det er dette bruddet med forutsigbarhet internasjonale investorer reagerer sterkest på.

Norge er et lite land, og våre noterte foretak er med få unntak meget små i internasjonal målestokk. Det betyr at institusjonelle forvaltere av kapital internasjonalt ikke tar særlig stor risiko ved ikke å være investert i Norge. Utviklingen med forutsigbarhet og rasjonelle tilpasninger for å legge til rette for verdiskapning og lønnsomhet i næringslivet har vært bærebjelken for tilliten fra utenlandske investorer, og som har gjort at de allikevel har kommet med risikokapital til norsk næringsliv. Den foreslåtte endringen vil dessverre ikke gå upåaktet hen.

Det har vi også allerede fått høre direkte fra investorene selv. Vi har samlet tilbakemeldinger fra et tredvetalls internasjonale investorer på Oslo Børs. Så godt som samtlige kommenterer på at de oppfatter økt risiko og usikkerhet rundt investeringer i Norge, når forutsetningene kan endres såpass raskt og betydelig.

Vi støtter full ut forslaget fra Finans Norge og andre instanser om at denne effekten må utredes av Stortinget.

Dette budskapet hadde VPFF anledning til å fremme for Budsjettkomiteéen på Stortinget i oktober. Vi ser det allikevel som naturlig å bruke denne høringen til å gjenta det samme for å sikre at dette aspektet fanges opp og hensyntas i prosessen.

Med vennlig hilsen,

Sindre Stør

Adm.dir.

